

شانگهای، ظرفیت تجارت دوجانبه ایران-تاجیکستان بیش از این مقدار فعلی قابل افزایش است.

آماده بودن زیرساخت‌ها برای جهشی دیگر

روابط دیپلماتیک ایران و تاجیکستان در سال ۱۹۹۲ آغاز شده و سفارت ایران در این کشور در سال ۱۹۹۲ و سفارت تاجیکستان نیز در کشور ما در سال ۱۹۹۷ تأسیس شده است. در طول این سال‌ها بیش از ۱۸۰ موافقتنامه، تفاهمنامه و سایر اسناد همکاری بین دو کشور به امضا رسیده و بیش از ۲۵ بار رؤسای جمهور دو کشور با یکدیگر دیدار داشته‌اند. با وجود این و باوجود پیوندهای تاریخی و فرهنگی دو کشور و همچنین قرابت جغرافیایی ایران با این همسایه شمالی اما در عمل همکاری‌های گسترده تجاری و اقتصادی اتفاق نیفتاده است. ایران و تاجیکستان از سال ۱۳۷۲ در سازمان همکاری‌های اقتصادی اکو (ECO) و همچنین از سال گذشته در سازمان همکاری شانگهای (SCO) روابط تجاری نزدیکی در قالب تفاهمنامه‌ها و اسناد داشته‌اند اما در عمل آنچه تا امروز شاهد بوده‌ایم، تجارت و همکاری‌های اقتصادی اندک دو کشور بوده به طوری که مجموع تجارت دو کشور در ۱۰ سال گذشته تنها یک میلیارد و ۶۰۰ میلیون دلار بوده و این موضوع همزمان از عدم توجه ایران به سیاست‌های تجارت منطقه‌ای و توأمان عدم تمایل جدی و میدانی تاجیکستان بوده که به نظر می‌رسد این

تلاش‌ها و دیپلماسی اقتصادی دولت سیزدهم این مقدار حالا در ۵ ماهه نخست امسال به ۴۵/۶ میلیون دلار رسیده است که حدود ۵ برابر ۵ ماهه نخست سال گذشته است.

قابل ذکر است میزان واردات تاجیکستان در سال گذشته حدود ۴/۳ میلیارد دلار بوده که ایران در رتبه نهم مبادی وارداتی این کشور قرار داشته است. کارشناسان و فعالان این حوزه می‌گویند با پذیرش عضویت دائم ایران در سازمان

توجه احتمالاً به سیاست دولت قبل در روابط خارجی و عدم توجه همه‌جانبه به کشورهای همسایه برمی‌گردد. در همین ارتباط محمد حسین روشنک، رئیس اتاق بازرگانی مشترک ایران و تاجیکستان معتقد است در زمان آقای روحانی تمام توجه دولت و وزارت امور خارجه به برجام و پرونده هسته‌ای ایران جلب شده بود و ارتباط با کشورهای همسایه و کوچکتر مانند تاجیکستان اصلاً جدی گرفته نمی‌شد. او می‌گوید: دولت جدید برای جبران مشکلات هشت سال گذشته در ارتباط با تاجیکستان گام‌های اساسی برداشته است. بعد از آغاز دولت سیزدهم تحول شگرفی در روابط تجاری میان ایران و تاجیکستان اتفاق افتاد به طوری که فقط در شش ماه دوم سال ۱۴۰۰، صادرات به این کشور ۶ برابر کل سال ۹۹ شد.

رشد ۵ برابری صادرات در ۵ ماهه ۱۴۰۱

صادرات ایران به تاجیکستان در ۵ ماهه نخست امسال به ۴۵/۶ میلیون دلار رسیده است که حدود ۵ برابر پنج ماهه نخست سال گذشته است. تا قبل از اعمال تحریم‌های ظالمانه امریکا میزان صادرات ایران به تاجیکستان تا ۵ ماهه سال ۱۳۹۷ به حدود ۳۷ میلیون دلار رسیده بود که این میزان با سقوط بیش از ۸۰ درصدی در سال‌های ۱۳۹۸ تا ۵ ماهه ۱۴۰۰ حدود ۵ تا ۹ میلیون دلار بوده است. اما با

صادرات ایران به تاجیکستان در ۵ ماهه نخست امسال به ۴۵/۶ میلیون دلار رسیده است که حدود ۵ برابر پنج ماهه نخست سال گذشته است